

รับที่ 1415
วันที่ 30 พ.ค. 61
เวลา 10.02 น.

กองวิเทศสัมพันธ์
เลขรับที่ 0013
วันที่ 21 พ.ค. 2561
เวลา 15.50 น.

มหาวิทยาลัยมหิดล
เลขรับ 11061
วันที่ 21 พ.ค. 2561
เวลา 14.36

ที่ กท ๐๓๑๗.๕/ ๕๒๐

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต 3, ทองวิเทศสัมพันธ์
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

คณะวิทยาศาสตร์
รับที่ 3563
วันที่ 24 พ.ค. 2561
เวลา 11.06.44

เรื่อง เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑๔/๖๑
เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง หัว ๑๕ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จัดทำเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑๔/๒๕๖๑ หัว ๑๕ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง "ถล่มซีเรีย...เกมส์การเมืองของประเทมหาอำนาจ?" รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปได้ดังนี้

๑. ปฏิบัติการโจมตีซีเรียเมื่อวันที่ ๑๔ เม.ย.๒๐๑๕ ของฝ่ายพันธมิตรที่ประกอบด้วย สหรัฐฯ อังกฤษ และฝรั่งเศส ซึ่งชาติพันธมิตรอ้างว่าเป็นการตอบโต้ปฏิบัติการของฝ่ายรัฐบาลซีเรียที่ใช้อาวุธเคมีในการโจมตีทางอากาศในเมืองดุมา เมื่อวันที่ ๗ เม.ย.๒๐๑๕ ทำให้มีประชาชนเสียชีวิตกว่า ๗๐ คน ส่งผลให้สงครามกลางเมืองซีเรียที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี ๒๐๑๑ รุนแรงขึ้นอีกครั้ง นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของสหประชาชาติที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและยับยั้งเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นได้

๒. เป้าหมายในการโจมตีที่สำคัญของปฏิบัติการฝ่ายพันธมิตรในครั้งนี้ คือ อาคารสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในกรุงดามัสกัส คลังเก็บอาวุธเคมีในเมืองฮอมส์ คลังเก็บอุปกรณ์ที่ใช้กับอาวุธเคมี และอาคารศูนย์บัญชาการที่สำคัญใกล้กับเมืองฮอมส์ โดยแบ่งการโจมตีเป็น ๒ ระลอก คือ ๑) การโจมตีทางอากาศ: โดยใช้เครื่องบิน Dassault Rafale ของ ทอ.ฝรั่งเศส เครื่องบิน Tomado GR4 ของ ทอ.อังกฤษ และเครื่องบินทิ้งระเบิด B-1 ของ ทอ.สหรัฐฯ และ ๒) การโจมตีจากเรือรบ: เรือลาดตระเวน USS Monterey (CG 61)/ เรือพิฆาต USS Laboon (DDG-58) ยิง Tomahawk ๓๗ ลูกจากทะเลแดง เรือพิฆาต USS Higgins (DDG-76) ยิง Tomahawk ๒๓ ลูกจากอ่าวเปอร์เซีย เรือดำน้ำ USS John Wamer (SSN-785) ยิง Tomahawk จำนวน ๖ ลูก ร่วมกับเรือฟริเกต Languedoc ของฝรั่งเศส ยิงอาวุธปล่อยนำวิถี SCALP ไม่ระบุจำนวนจากทะเลเมดิเตอร์เรเนียน สำหรับผลที่ได้จากการโจมตียังไม่ชัดเจน เนื่องจากทั้งสหรัฐฯ และรัสเซียเผยแพร่ผลการโจมตีที่แตกต่างกัน

๓. ในส่วนของผลและทิศทางต่อไป ฝ่ายสหรัฐฯ และพันธมิตร ได้แสดงให้เห็นประชาคมโลกเห็นถึงขีดความสามารถทางการทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ และศักยภาพของอาวุธที่ตนครอบครองอยู่ รวมถึงแสดงให้เห็นถึงความเอาใจจริงเอาใจโนนโยบายการต่างประเทศกับนานาชาติ ส่วนฝ่ายรัสเซีย จีน และอิหร่าน ต้องการรักษาสภาพประโยชน์ของตนเอง และการรักษาดุลอำนาจกับสหรัฐฯ ในตะวันออกกลาง สำหรับรัฐบาลซีเรียหากไม่มีตอบโต้หรือปฏิบัติการใดๆ เพิ่มเติม ก็อาจทำให้การโจมตียุติลงได้อย่างรวดเร็ว แต่หากฝ่ายพันธมิตร มีหลักฐานชัดเจนว่ารัฐบาลซีเรียใช้อาวุธเคมีในการโจมตีกลุ่มกบฏในเมืองดุมาจริง ก็อาจทำให้ฝ่ายพันธมิตรโจมตีซีเรียอีกครั้งได้ อันอาจนำไปสู่ความขัดแย้งกับฝ่ายรัสเซียเพิ่มมากขึ้น

๔. สำหรับผลกระทบและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องของไทย คือ แม้ไทยไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกรณีการโจมตีซีเรีย แต่อาจได้รับผลกระทบทางอ้อมที่สามารถส่งผลกระทบต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทย ไทยจึงควรมีท่าทีและแสดงจุดยืนสนับสนุนมติของสหประชาชาติอย่างเคร่งครัด รวมทั้งควรมีการเตรียมความพร้อมในการอพยพคนไทยในตะวันออกกลาง หากสถานการณ์เกิดความยืดเยื้อและขยายวงกว้างออกไป ในส่วนของกองทัพควรมีการศึกษาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางทหาร เพื่อนำมาพัฒนาอาวุธของกองทัพให้มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ
พันเอก

(อรรถเดช ประทีปอุษานนท์)

รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ทำการแทน
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

① เรือง ผู้วิชาวขการกองวิเทศสัมพันธ์
 ส้มควะ เวียนส่วนงานเพื่อเป็นข้อมูลต่อไป
 ประเด็นสำคัญ คือ เรือง " ถิ่นชี่ เรือ ... เกษสักรเพื่อง
 ขอรุประสงค์มหาอำนาจ?"

วัลลิกา
 23/พ.ค. 61
 ตาฉิมกร
 ข.อ.61
 ภาวการรรมทิมล .เสนาแพทียักค
 ำวณการกองวิเทศสัมพันธ์

งานบริหารเอกสารได้รับเรื่องคืน
 วันที่ 24 พ.ค. 2561 เวลา 9:00

③ โยธ วัฒนพณ์
 ษวทรเพยแพร์ผ่านweb:IC
 ศย
 30 พ.ค. 2561

② เรียน คณบดี รองคณบดีฝ่าย.....
 หัวหน้าภาควิชา.....
 เพื่อโปรด
 ทราบ อนุมัติ
 พิจารณา ลงนาม
 เวียน MUSIS

ทราบและดำเนินการได้

(Signature)

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัณยรัตน์ สุโพธิ์วัฒน์)
 รองคณบดี

30 พ.ค. 2561

(Signature)
 (ผศ.ดร.สมคิด อมรสมานกุล)
 รองคณบดีฝ่ายบริหาร
 25 พ.ค. 2561

กลุ่มซีเรีย...เกมสการเมืองของประเทศมหาอำนาจ?

ในปี ๒๐๑๑ ชาวซีเรียได้ชุมนุมประท้วงเพื่อขับไล่รัฐบาลของประธานาธิบดีบาชาร์ อัล อัสซาด เนื่องจากปัญหาภายในประเทศ และอิทธิพลจากปรากฏการณ์อาหรับสปริง จนนำไปสู่การเกิดสงครามกลางเมือง ต่อมาประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคและชาติตะวันตก เช่น อิหร่าน สหรัฐฯ และรัสเซีย ได้เข้ามาแทรกแซงการเมืองภายในของซีเรีย จนทำให้สงครามในซีเรียกลายเป็นสงครามตัวแทน ซึ่งเป็นการต่อสู้กันของประเทศมหาอำนาจ กระทั่งเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๐๑๕ ที่ผ่านมา สหรัฐฯ อังกฤษ และฝรั่งเศส ได้ปฏิบัติการโจมตีสถานที่สำคัญเกี่ยวกับอาวุธเคมีของซีเรียในเมืองฮอมส์และกรุงดามัสกัส จากเหตุการณ์ที่มีการกล่าวอ้างว่า รัฐบาลซีเรียใช้อาวุธเคมีในการโจมตีทางอากาศในเมืองดوما จนทำให้พลเรือนเสียชีวิตกว่า ๗๐ คน ผลที่ได้จากการโจมตีก็ยังไม่มีความชัดเจน เนื่องจากทั้งสหรัฐฯ และรัสเซียเผยแพร่ผลการโจมตีที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามการโจมตีของฝ่ายพันธมิตรในครั้งนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของสหประชาชาติที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและยับยั้งเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นได้ จึงต้องจับตามองต่อไปว่า สหประชาชาติจะแก้ปัญหาซีเรียอย่างไร หรือซีเรียจะยังเป็นสมรภูมิรบของประเทศมหาอำนาจต่อไป..

ที่มาของปัญหาความขัดแย้งในซีเรีย

บริบทการเมืองในปัจจุบันของซีเรียเริ่มขึ้นในปี ๑๙๗๑ เมื่อนายฮาเฟซ อัล อัสซาด รัฐมนตรีกลาโหมได้ทำการรัฐประหาร และขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของซีเรียจนถึงปี ๒๐๐๐ ก่อนจะส่งอำนาจให้นายบาชาร์ อัล อัสซาด ลูกชายขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ต่อมาในปี ๒๐๑๑ ท่ามกลางปรากฏการณ์อาหรับสปริงที่เกิดการโค่นล้มรัฐบาลของประเทศต่างๆ ในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วงเพื่อขับไล่รัฐบาลของประธานาธิบดีบาชาร์ อัล อัสซาด เนื่องจากปัญหาการว่างงาน การทุจริต และการไร้เสรีภาพทางการเมือง ซึ่งรัฐบาลก็ได้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม กระทั่งนำไปสู่การจัดตั้ง "กองทัพปลดปล่อยซีเรีย (Free Syrian Army)" เพื่อต่อสู้กับรัฐบาลขึ้น ทำให้ซีเรียเกิดสงครามกลางเมืองที่เป็นการต่อสู้ระหว่างรัฐบาลซีเรียกับกลุ่มกบฏหรือกองทัพปลดปล่อยซีเรีย

ต่อมาในปี ๒๐๑๒ มีรายงานว่าชาติอาหรับหลายชาติได้เข้ามา民兵บาทในสงครามกลางเมืองในซีเรีย โดยอิหร่านซึ่งเป็นชาติมุสลิมนิกายชีอะห์ให้การสนับสนุนรัฐบาลอัล อัสซาดที่เป็นชีอะห์เช่นเดียวกับส่วนจอร์แดน ตุรกี และซาอุดีอาระเบียที่นับถือนิกายสุหนี่ได้ให้การสนับสนุนกลุ่มกบฏ

จากนั้นในปี ๒๐๑๓ สหรัฐฯ ได้เข้ามาสนับสนุนรัฐบาลซีเรียในการสู้รบกับกลุ่มกบฏ แต่ต่อมาเมื่อมีการใช้แก๊สพิษโจมตีฐานที่มั่นของกลุ่มกบฏ ทำให้ชาวซีเรียเสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งสหรัฐฯ เชื่อว่าเป็นฝีมือของรัฐบาลซีเรีย สหรัฐฯ จึงหันกลับมาช่วยเหลือกลุ่มกบฏในการต่อสู้กับรัฐบาลซีเรีย

ต่อมาในปี ๒๐๑๔ กลุ่มก่อการร้ายรัฐอิสลาม (Islamic State: IS) หรือไอเอส ได้เกิดขึ้นมาในอิรักและซีเรีย โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างรัฐอิสลาม ทำให้รัสเซียเข้ามา民兵บาทในซีเรีย เพื่อปราบปรามกลุ่มไอเอส โดยเป็นพันธมิตรกับสหรัฐฯ แต่ภายหลังเมื่อรัสเซียทำการโจมตีกลุ่มกบฏที่สหรัฐฯ สนับสนุนอยู่จึงทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และรัสเซียขึ้น ส่งผลให้สงครามในซีเรียขยายวงกว้างอย่างไม่มีท่าทีว่าจะยุติลง และยังคงดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน ภายใต้การสนับสนุนจากชาติอาหรับและชาติมหาอำนาจตะวันตกหลายฝ่าย

ล่าสุดการเคลื่อนไหวที่สำคัญของสงครามกลางเมืองในซีเรีย คือ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๐๑๕ สหรัฐฯ อังกฤษ และฝรั่งเศส ได้ปฏิบัติการโจมตีซีเรีย โดยอ้างสาเหตุมาจากเหตุการณ์การใช้อาวุธเคมีในการโจมตีทางอากาศในเมืองดوما เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๐๑๕ บริเวณพื้นที่ยึดครองของกลุ่มกบฏในเขตดามาซัสตะวันออก จนทำให้พลเรือนเสียชีวิตกว่า ๗๐ คน ซึ่งชาติสมาชิกยืนยันว่าเป็นปฏิบัติการของฝ่ายรัฐบาลซีเรีย

ปฏิบัติการโจมตีซีเรียโดยชาติพันธมิตร เมื่อ ๑๙ เมษายน ๒๐๑๕

เป้าหมายในการโจมตี คือ อาคารสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในกรุงดามัสกัส คลังเก็บอาวุธเคมีในเมืองฮอมส์ คลังเก็บอุปกรณ์ที่ใช้กับอาวุธเคมี และอาคารศูนย์บัญชาการที่สำคัญใกล้กับเมืองฮอมส์

ปฏิบัติการโจมตี แบ่งเป็น ๒ ระลอก คือ ๑) การโจมตีทางอากาศ: โดยใช้เครื่องบิน Dassault Rafale ของ ทอ.ฝรั่งเศส เครื่องบิน Tornado GR4 ของ ทอ.อังกฤษ และเครื่องบินทิ้งระเบิด B-1 ของ ทอ.สหรัฐฯ และ ๒) **การโจมตีจากเรือรบ:** เรือลาดตระเวน USS Monterey (CG 61)/ เรือพิฆาต USS Laboon (DDG-58) ยิง Tomahawk ๓๗ ลูกจากทะเลแดง เรือพิฆาต USS Higgins (DDG-76) ยิง Tomahawk ๒๓ ลูกจากอ่าวเปอร์เซีย เรือดำน้ำ USS John Warner (SSN-785) ยิง Tomahawk จำนวน ๖ ลูก ร่วมกับเรือฟริเกต Languedoc ของฝรั่งเศส ยิงอาวุธปล่อยนำวิถี SCALP ไม่ระบุจำนวนจากทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ผลจากการโจมตี

ทางการสหรัฐฯ ระบุว่า ซีปนาวุธของสหรัฐฯ และประเทศพันธมิตรสามารถทำลายทุกเป้าหมาย ทั้งศูนย์วิจัยและคลังอาวุธเคมีในกรุงดามัสกัสและเมืองฮอมส์ได้อย่างแม่นยำ ประกอบด้วย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาวุธเคมีบาร์ชาห์ใกล้กับกรุงดามัสกัส ถูกซีปนาวุธ ๗๖ ลูกถล่ม (ซีปนาวุธโทมาฮอว์ก ๕๗ ลูก) และคลังเก็บอาวุธเคมี อิม ซินซาร์ ใกล้กับเมืองฮอมส์ ถูกซีปนาวุธถล่ม ๒๒ ลูก (ซีปนาวุธโทมาฮอว์ก ๙ ลูก ซีปนาวุธ สตอร์มแซโคว์อังกฤษ ๘ ลูก และซีปนาวุธรอนของฝรั่งเศส ๕ ลูก)

ทางการรัสเซีย ระบุว่า ระบบป้องกันซีปนาวุธของซีเรียสามารถยิงสกัดซีปนาวุธนำวิถีได้ ๗๒ ลูก จากที่ฝ่ายสหรัฐฯ และชาติพันธมิตรยิงมาทั้งหมด ๑๐๓ ลูก

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมจากแหล่งข้อมูลกลาง รวมถึงของทางการซีเรียเอง ได้แสดงภาพความเสียหายจากการโจมตีอันถือว่าสหรัฐฯ ประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง แต่ต้องทุ่มเททรัพยากรมากขึ้นกว่าปกติ เนื่องจากระบบป้องกันของรัสเซีย/ซีเรียสามารถสกัดซีปนาวุธของสหรัฐฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์และทิศทางต่อไป

ฝ่ายสหรัฐฯ และพันธมิตร ได้แสดงให้เห็นประชาชนโลกเห็นถึงขีดความสามารถทางการทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ และศักยภาพของอาวุธที่ตนครอบครองอยู่ โดยการโจมตีครั้งนี้อาจถือได้ว่าเป็นการโจมตีเชิงสัญลักษณ์ เพื่อปกป้องระเบียบโลกตามอนุสัญญาว่าด้วยอาวุธเคมีของสหประชาชาติ รวมถึงแสดงให้เห็นถึงความเอาใจจริงเอาใจใส่ในนโยบายการต่างประเทศกับนานาชาติ อันอาจนำไปใช้ในการเจรจาต่อรองกับกรณีอื่นๆ ต่อไป เช่น กรณีเกาหลีเหนือ จีน หรืออิหร่าน เป็นต้น นอกจากนี้ประธานาธิบดีทรัมป์ ยังอาจใช้อาณัติแสดงถึงความเข้มแข็งและการดำเนินการตามนโยบายที่ใช้ในการหาเสียง เนื่องจากสหรัฐฯ กำลังจะมีการเลือกตั้งกลางเทอมในปี ๒๐๑๘ นี้

ฝ่ายรัสเซีย จีน อิหร่าน ทั้ง ๓ ประเทศได้ให้การสนับสนุนรัฐบาลซีเรีย เนื่องจากซีเรียถือว่าเป็นทางออกของการขนส่งน้ำมันไปยังทะเลเมดิเตอร์เรเนียนที่สำคัญของรัสเซีย ดังนั้นรัสเซียจึงให้ความช่วยเหลือฝ่ายรัฐบาลซีเรีย เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเองในตะวันออกกลาง ส่วนจีนให้การสนับสนุนรัฐบาลซีเรีย เพื่อรักษาความสัมพันธ์กับรัสเซีย และเป็นการรักษาผลประโยชน์กับสหรัฐฯ และอิหร่านให้การสนับสนุนรัฐบาลซีเรีย เนื่องจากนับถือศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์ เช่นเดียวกันกับฝ่ายรัฐบาลบาชาร์ อัล อัสซาด

ฝ่ายรัฐบาลซีเรีย ในระยะสั้น หากรัฐบาลซีเรียไม่ตอบโต้หรือปฏิบัติการใดๆ เพิ่มเติม ก็อาจทำให้การโจมตียุติลงได้อย่างรวดเร็ว ส่วนในระยะยาว หากฝ่ายสหรัฐฯ และพันธมิตร มีหลักฐานชัดเจนว่ารัฐบาลซีเรียใช้อาวุธเคมีในการโจมตีก่อกลุ่มกบฏในเมืองคูมาจิง ก็อาจทำให้ฝ่ายพันธมิตรโจมตีซีเรียอีกครั้งได้ อันอาจนำไปสู่ความขัดแย้งกับฝ่ายรัสเซียเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นพิจารณาที่สำคัญ

องค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เนื่องจากสิทธิวิโต้ของสมาชิกถาวร ดังนั้นการเจรจาทางออกจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุด ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรสนับสนุนบทบาทขององค์การสหประชาชาติ (UN) ให้เป็นกลไกหลักในการไกล่เกลี่ย และสร้างแนวทางสู่การบรรลุข้อตกลงในการแก้ไขปัญหาคีเรีย และองค์การห้ามอาวุธเคมี (OPCW) จะมีบทบาทในการพิสูจน์การใช้อาวุธเคมีในเมืองคูมาต่อไป

ประเด็นอื่นๆ

- การโจมตีนี้อาจส่งผลให้มีผู้อพยพจากซีเรียทะลักเข้าสู่ยุโรป และภูมิภาคอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น
- การปฏิบัติการด้านข้อมูลข่าวสาร (IO) เป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพลอย่างมาก ที่ทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และรัสเซีย นำมาใช้ในครั้งนี ทั้งในเชิงกายภาพในการปฏิบัติยุทธวิธีต่าง ๆ และเชิงจิตวิทยาที่ใช้การข่าวกรองและการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสาธารณะอย่างกว้างขวาง เพื่อแสวงหาประโยชน์และความชอบธรรมให้กับฝ่ายตนเอง

ผลกระทบและแนวทางของไทย

- ไทยไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกรณีการโจมตีซีเรีย แต่อาจได้รับผลกระทบทางอ้อมที่สามารถส่งผลกระทบต่อกรเจรจาต่างๆ ในกรณีทะเลจีนใต้และเกาหลีเหนือ อันเนื่องมาจากบทบาทการต่อรองของประเทศมหาอำนาจ
- ไทยควรมีท่าทีและแสดงจุดยืนสนับสนุนมติของ UNSC อย่างเคร่งครัด รวมทั้งควรมีการเตรียมความพร้อมในการอพยพคนไทยในตะวันออกกลาง หากสถานการณ์เกิดความขัดแย้งและขยายวงกว้างออกไป
- กองทัพควรมีการศึกษาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางทหาร เพื่อนำมาพัฒนาอาวุธของกองทัพให้มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (ศศย. สปท.) T/F : ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕ - ๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม / เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี การทหาร พลังงาน / สิ่งแวดล้อม

อื่นๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

บทวิเคราะห์โดย น.ส. นิตยา งานไว ผู้ช่วยนักวิจัย ศศย.สปท.